

تحلیل تأثیر گذاری محورهای عملکردی - ساختاری تردد بر الگوهای سفر، مطالعه موردی: منطقه یک شهر همدان

* یاسر حاتمی^۱، کیانوش ذاکر حقیقی^۲، هادی رضایی‌راد^۳

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی شهری، گروه شهرسازی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد همدان، ایران.

۲. دانشیار گروه شهرسازی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد همدان، ایران.

۳. استادیار گروه شهرسازی، دانشگاه بوعلی همدان، ایران.

تاریخ دریافت: ۱۳۹۶/۵/۱۰ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۶/۶/۷

The Analysis of the Effect of Structural-Functional Corridor of Traffic on Travel Patterns, Case Study: District 1, Hamedan

*Yaser Hatami¹, Kianoosh Zaker Haghighi², Hadi Rezaei Rad³

1. M. A. Student in Urban Planning, Department of Urbanism, Faculty of Arts and Architecture, Hamedan Branch, Islamic Azad University, Hamedan, Iran.

2. Associate Professor of Urban Planning, Faculty of Arts and Architecture, Hamedan Branch, Islamic Azad University, Hamedan, Iran.

3. Assistant Professor of Urbanism, Bu-Ali Sina University, Hamedan, Iran.

Received: 01/08/2017

Accepted: 29/08/2017

Abstract

The goal of the present study was to evaluate and measure the impact of environmental and socio-economic characteristics of the functional corridors on the citizens' travel patterns in Hamedan city. The type of research was applied descriptive-analytical method. Sample size for three functional corridors (Shariati, Mirzadeh Eshghi, Saeidiyeh) were determined in the study region by adapting Cochran formula (225, 290 and 265 respectively). Simple random sampling method was used. SPSS software was applied to analyze the data. The results of this study indicated that apart from the environmental characteristics and functional corridors in the spatial structure of the city, hidden factors such as socio-economic features of functional corridor played a decisive role in the formation of the patterns of displacement. According to the research findings, the effect of environmental characteristics on the citizens' journey pattern in these corridors was greater than the impacts of economic and social characteristics. As a result, due to this function and related travel pattern (public transportation) and the influential environmental characteristics (travel distance and travel length), it was possible to provide a public transportation system in these corridors and extend it to other areas.

Keywords

Functional Corridors, Travel Pattern, Hamedan.

چکیده

پژوهش حاضر با هدف ارزیابی و سنجش میزان تأثیرگذاری ویژگی‌های محیطی و ویژگی‌های اقتصادی و اجتماعی محورهای عملکردی بر الگوی سفری شهروندان در منطقه یک شهر همدان اجرا گردید. نوع پژوهش کاربردی و روش آن توصیفی-تحلیلی است. حجم نمونه برای سه محور عملکردی (شریاتی، میرزاده عشقی، سعیدییه) در منطقه یک شهر همدان با استفاده از فرمول کوکران، به ترتیب برابر با (۲۶۵، ۲۹۰، ۲۲۵) تعیین گردید. روش نمونه‌گیری تصادفی ساده بوده است. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم افزار SPSS استفاده گردید. نتایج نشان داد که جدا از خصوصیات و ویژگی‌های محیطی محورها و کریدورهای عملکردی در ساختار فضایی شهر، عوامل پنهانی چون ویژگی‌های اجتماعی-اقتصادی محورهای عملکردی در شکل‌گیری الگوهای جابه‌جایی نقش تعیین کننده‌ای دارند. طبق یافته‌های تحقیق تأثیرگذاری ویژگی‌های محیطی بر الگوی سفری شهروندان در این محورها بیش از تأثیرگذاری ویژگی‌های اقتصادی و اجتماعی است. در نتیجه با توجه به این عملکرد و الگوی سفری مرتبط (حمل و نقل عمومی) و نیز ویژگی‌های محیطی تأثیرگذار (مسافت سفر- طول سفر) می‌توان به ارائه یک سیستم حمل و نقل عمومی در این محورها و گسترش آن در سایر محورها پرداخت.

واژگان کلیدی

محورهای عملکردی، الگوی سفری، همدان.